

Zróźnicowanie strategii wędrówkowej i biometria kapturek (*Sylvia atricapilla*) chwytyanych jesienią na polskim wybrzeżu Bałtyku

Grzegorz Zaniewicz

W niniejszej pracy przeanalizowano wieloletnie i sezonowe zróźnicowanie strategii wędrówkowej i zmian parametrów biometrycznych kapturek opierając się głównie na stopniach otluszczenia, wiadomościach powrotnych oraz pomiarach długości skrzydła.

Wieloletnie zmiany średniej długości skrzydła oraz wzrost liczebności chwytyanych kapturek notowany w latach 1987-2006 na stacjach Bukowo-Kopań i Mierzeja Wiślana wskazują na zwiększenie w strumieniu przelotu udziału osobników krótkoskrzydłych. Wystąpienie wieloletniej, istotnej statystycznie korelacji pomiędzy średnimi długościami skrzydła ptaków chwytyanych na tych dwóch stacjach potwierdza wzrost udziału osobników należących do wspólnej grupy. Analiza porównawcza wieloletnich dynamik chwytywania kapturek na polskich (Bukowo-Kopań, Mierzeja Wiślana) i włoskich (Arosio, Dosso) stacjach badawczych wskazuje na istotny wzrost liczebności populacji migrującej jesienią przez Półwysep Apeniński. Krótkoskrzydła (apenińska) grupa kapturek w związku ze wzrostem jej udziału w strumieniu przelotu i opuszczaniem terenu badań stosunkowo wcześniej wpłynęła na przesunięcie mediany jesiennego przelotu na przestrzeni lat na wcześniejsze terminy, podczas gdy mediana przelotu grupy długoskrzydłej nie uległa istotnym zmianom. Wyznaczona na podstawie stopnia otluszczenia granica pomiędzy dwoma okresami: przedmigracyjnym i intensywnej migracji zależy głównie od proporcji lokalnych kapturek przebywających najdłużej na terenie badań i tych, które aktywnie migrują.

Średnia wartość długości skrzydła kapturek zmienia się w trakcie jesiennego sezonu chwytywania, co wskazuje na czasowe zróźnicowanie przelotu grup ptaków zróźnicowanych biometrycznie. Na podstawie określonych średnich wartości długości skrzydła ptaków lokalnych i analizy retrapów można ustalić przybliżony czas i kolejność przelotu kapturek o różnym profilu biometrycznym.

Na podstawie uzyskanych wyników zaproponowano schemat przenikania się podczas jesiennego sezonu migracji kapturek zróźnicowanych długością skrzydła. W podanym schemacie krótkoskrzydłe (apenińskie) ptaki lokalne opuszczają obszar badań najwcześniej, następnie główny udział w przelocie przejmują długoskrzydłe kapturek z bardziej północnych obszarów a pod koniec jesiennego sezonu migracji wzrasta udział grupy krótkoskrzydłej,

w której skład mogą wchodzić osobniki z drugich i powtarzanych lęgów oraz ptaki z obszarów południowych, które podejmują migrację odwróconą.